

vydaného, dle něhož zbytek kupní ceny teprve při přijetí zboží, tedy při jeho odevzdání (čl. 342 odstavec třetí obch. zák.) žalované firmě byl splatným. Že odevzdáním podacího listu, potvrzením to o odeslání zboží na adresu H-ovu, nebylo zboží žalované firmě odevzdáno, není pochybnosti. Neboť přijetí podacího listu stalo se jen proto, aby žalobce jako odesílatel kontušovky jinak nemohl disponovati. Žalovaná firma, jelikož zasílatelkou nebyla, k předisponování zboží na svou adresu také oprávněna nebyla (§ 73 (6) žel. dopr. ř. ze dne 11. listopadu 1909, čís. 172 ř. zák.).

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Co do právního posouzení věci bylo uvažovati: zda žalobce, jenž domáhá se na druhé straně plnění, plnil sám se své strany nebo jest ochoten plniti (§§ 1052, 1066 obč. zák.). Žalobce prodal žalovanému zboží, odeslané před tím z místa, kde kupní smlouva se stala, do jiného místa na adresu třetí osoby. V čas smlouvy bylo zboží na dopravě dráhou mezi Č. Třebovou a Karlovými Vary. V onom místě nemohl žalobce zboží odevzdati, ježto ho tam nebylo, a nemohl mu je vůbec zaslati, ježto bylo již odesláno jiné osobě, byť i náhodou do sídla žalované firmy. Nelze proto použiti na tento případ ustanovení čl. 344 a 345 obch. zák. a říci, že žalovanou stranu stihlo nebezpečí dopravy. Žalovaný nemohl zbožím dříve disponovati, pokud ho nepřevzal příjemce, v nákladním listu uvedený (§§ 76 a 79 žel. dopr. řádu tehdy platného), mohl je proto převzít teprve od tohoto příjemce jako zmocněnce žalobce, neboť vlastníkem zboží zůstal i po zaslání jeho žalobce, ježto by nebyl mohl je prodati žalovanému. Správným je proto názor odvolacího soudu, že převzetí zboží mělo se státi teprve v Karlových Varech a že se nestalo v České Třebové, přes to, že žalovaný převzal od žalobce podací list a fakturu. Zjištěno je dále, že v Karlových Varech nedošlo k odevzdání zboží do rukou žalovaného a že k němu dojíti nemůže. Důsledkem toho není odůvodněn nárok na plnění kupní ceny.

Čís. 2205.

Sudiště dle Šu 88, odstavec druhý j. n. jest založeno i tehdy, přijal-li fakturu bez námitek obchodní zmocněnec.

(Rozh. ze dne 24. ledna 1923, R II 465/22.)

V žalobě o zaplacení kupní ceny opřel prodávatel místní příslušnost o ustanovení Šu 88 odstavec druhý j. n., ježto faktura, obsahující doložku splatnosti a žalovatelnosti v Opavě, byla kupitelským zmocněncem bez námitek přijata. D o v o l a n ý s o u d v Opavě žalobu odmítl, vyhověv námitce místní nepřislušnosti. R e k u r s n í s o u d námitku tu zamítl.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Rekursní soud správně posoudil právní význam svolení majitele firmy S. H., aby jeho syn Karel H. uzavíral jménem firmy obchody, a ze skutkových zjištění, že Karel H. jménem firmy S. H. zboží, o jehož zaplacení ve sporu jde, objednal a dvě faktury ze dne 13. prosince 1921 a ze dne 22. prosince 1921 na jméno firmy S. H. znějící přijal, učinil správný závěr, že tímto jednáním zavázal Karel H. firmu S. H. a nikoliv sebe osobně. Bylo-li prvním soudem zjištěno, že v době, kdy Karel H. dvě objednávky zboží u firmy C. učinil, nebyl ještě oprávněným živnostníkem, a že právě z tohoto důvodu mu otec jeho jako majitel firmy S. H. dovolil, aby prozatím jménem této firmy obchody uzavíral, jest v tomto svolení spatřovati zároveň i zmocnění ku provozování obchodní živnosti firmy S. H. po rozumu čl. 47 obch. zák., t. j. zmocnění ku všem obchodům a právním jednáním, které provozování takové obchodní živnosti obvykle s sebou přináší. Dle čl. 52 obch. zák. jest z právních jednání obchodního zmocněnce, která jménem firmy učinil s osobami třetími, jediné oprávněn a zavázán majitel firmy a jest pro třetí osoby lhostejno, jaký jest poměr mezi majitelem firmy a jeho obchodním zmocněncem. Ostatně tvrzení dovolacího spisu, že v první stolici bylo zjištěno, že žalobkyni bylo známo, že obchod, o nějž tu jde, byl sice uzavřen jménem firmy S. H., ale na účet Karla H-a, odporuje spisům a jako nový přednes jest nepřipustnou novotou (§§ 482 a 513 c. ř. s.). Jednáním, které provozování obchodní živnosti obvykle s sebou přináší, jest nepochybně i přijímání faktur o zboží pro firmu. Je-li tedy zjištěno, že Karel H. nejen jménem firmy S. H. zboží u firmy C. objednal, nýbrž i faktury ze dne 13. prosince 1921 a dne 22. prosince 1921, znějící na firmu S. H. a opatřené doložkou »spiatno a žalovatelné v Opavě«, přijal a této doložce neodporoval některým ze způsobu v §u 88 odstavec druhý j. n. (novel. znění), bylo tímto jeho obmeškáním platně založeno fakturní sudiště pro žalovanou firmu S. H. a ji postihují škodlivé právní účinky z opomenutí jejího zmocněnce.

Čís. 2206.

Dán-li před měnovou rozlukou příkaz bance, by odevzdané peníze uložila u své cizozemské filiálky, banka však příkazu do měnové rozluky nevyhověla, a příkaz pak byl po měnové rozluce a soupisu pohledávek odvolán, jest příkazatel oprávněn domáhati se vrácení peníze v Kč. K soupisu pohledávek té nebyl povinen.

(Rozh. ze dne 24. ledna 1923, Rv II 178/22.)

Žalobce dal dne 9. prosince 1918 žalované brněnské filiálce vídeňské banky příkaz, by poukázala hotově jí odevzdaných 7712 K 61 h filiálce vídeňské banky ve Stanislavově s tím, by u této filiálky uložen byl k žalobcově dispozici na vkladní knížku, znějící na jeho jméno. Tento příkaz nebyl proveden do dne 26. srpna 1919, kdy ho